

Информационен бюллетин. Централна библиотека на БАН

Брой 11 (45), година IV

ISSN 1312-9899

София, ноември 2010 г.

Съдържание

Новини	2
Дарения и дарители на академичната библиотека – 2010 г. – Юлиана Николова	5
Науката среща бизнеса в изложба на Българската академия на науките – Лидия Чолпанова	6
За науката и бизнеса. Институтът за изследване на изкуствата на международния панаир в Пловдив – гл. ас. д-р Стефка Венкова, гл. ас. д-р Мария Митева	10
Дни, посветени на акад. Динеков – доц. Аниска Милтенова	12
За изложбата в Софийския университет в чест на 100-годишнината от рождениято на акад. Петър Динеков – доц. Татяна Янакиева	13
„Сенки от отвъдното“ изложба представяща археологически ценности от древния некропол на Несебър – н.с. Даниела Атанасова и Евгения Станчева	15
Изложба „Археологията среща бизнеса“ – Лидия Чолпанова	18
Предстоящи годишници на членове на Българската академия на науките (1869-2010) – Стефка Хрусанова	19
Книги от Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“, постъпили във фонда на Централната библиотека на БАН – Евгения Станчева	25
Нови постъпления във фонда на Централната библиотека на БАН – Евгения Станчева	26
Дарени книги, постъпили във фонда на Централната библиотека на БАН – Евгения Станчева	33

Редакционна колегия: н.с. Даниела Атанасова /отг. ред./, Лидия Чолпанова, Стефка Хрусанова, Евгения Станчева, ст.н.с. д-р Никола Казански
Компютърна обработка на изображения и текст: Мария Ефремова (webmaster@cl.bas.bg)

Адрес за кореспонденция
гр. София 1040
ул. „15-ти ноември“ №1
тел: 979 53 79, 979 52 54
<http://www.cl.bas.bg>
E-mail: refer3@cl.bas.bg, refer2@cl.bas.bg, refer1@cl.bas.bg

НОВИНИ

На 1 и 2 октомври в Пловдив се проведе конференция "Българското съдържание в Европеана" по инициатива на Емил Стоянов — член на Европейския парламент. На конференцията присъства Тодор Чобанов — зам.-министър на културата на Република България.

От Централна библиотека участваха с презентации:

- ст.н.с. д-р Динчо Кръстев - директор на Централната библиотека на БАН - „Европеана – един поглед от България”
- ст. н. с. ст. дфн Анисава Милтенова - „Към изграждане на дигитални библиотеки от славянски ръкописи”
- н.с. Даниела Атанасова - „Проектът CARARE и участието на НАИМ И ЦБ на БАН в Европеана”

Конференцията завърши с подписване на меморандум:

МЕМОРАНДУМ

за предстоящите етапи по концепиране и реализиране на национална политика за дигитализация на българското културно-историческо наследство в контекста на Европеана

Пловдив, 2 октомври 2010 година

ПРЕАМБЮЛ

Ние, организаторите и участниците в конференцията "Българското съдържание в Европеана" проведена на 1 и 2 октомври 2010 година в Пловдив, се обединяваме около визията за значимостта на следните обстоятелства:

- ❖ Културно-историческото наследство заема водещо място сред устойчивите и перспективни ресурси на България като част от общоевропейското културно пространство.
- ❖ Дигитализацията е съществена предпоставка за опазване и популяризиране на националното културно-историческото наследство.
- ❖ В българското културно и образователно пространство съществува положително отношение спрямо проекта Европеана.
- ❖ Наличният институционален ресурс, ангажиран с обгрижването на културните ценности, е способен да поеме основната тежест на инициативите по упълтняване на българското съдържание на Европеана.
- ❖ Необходимостта от изработване на национална стратегия за дигитализация е неотложен приоритет на политиките в областта на културно-историческото наследство.
- ❖ Първите стъпки за продуктивна дигитализация на културно-историческите ценности и за реално присъствие в Европеана, осъществени от национални и регионални институции, са пълноценен фундамент за бъдещи инициативи и проекти, обвързани с разрастващата се виртуална архитектоника на европейския портал за култура.

Убедени в необходимостта от пълноценно вписване на българското културно-историческо наследство в Европеана, препоръчваме процесът на приобщаване към общоевропейския културен портал да се реализира при съблюдаване на следните

ПРИНЦИПИ

- ❖ Съблюдаване на *единни стандарти* за дигитализация на различните компоненти на българското културно-историческо наследство, съобразени с водещите технологични правила и със стандартите на Европеана.

- ❖ Координираност на усилията, проектите и инициативите, свързани с попълването и поддържането на българския сегмент в Европеана.
- ❖ Оптимално използване на *наличните* дигитални ресурси, на опита и на създадените добри практики, акумулирани в библиотеки, архиви, музеи, научни институти и университети с цел обогатяване българското съдържание на Европеана.
- ❖ Балансирано представяне на основните компоненти на българското културно-историческо наследство в Европеана с акцент върху артефактите, притежаващи по-висока притегателна сила за потребителите на портала от Европа и останалата част на света.
- ❖ Отвореност и динамичност на инициативите и екипите.
- ❖ Трайна и гъвкава разположеност на българското културно-историческо наследство в общоевропейския портал.
- ❖ Обвързване на българското съдържание на Европеана с устойчивите ценности и градивните традиции на европейската цивилизация.

Приемайки, че в обозримо бъдеще *българското присъствие в Европеана* трябва да придобие съответстващи на богатото ни културно-историческо наследство структура и плътност, открояваме като неотложни за реализиране в близко бъдеще (до края на 2011 г.) следните

ПРАКТИЧЕСКИ ДЕЙСТВИЯ

- ❖ Учредяване на *Национален съвет по дигитализация на българското културно-историческо наследство*.
- ❖ Формулиране на *приоритетите, правилата и близкосрочните стъпки* в областта на дигитализацията.
- ❖ Координиране на инициативите на институциите, работещи по проекти, свързани с Европеана.
- ❖ Изработване и прилагане на *единни национални стандарти* за дигитализация на културно-историческото наследство и за разгръщане на българския сегмент на Европеана; създаване на специализиран *национален център с регистър*, съдържащ всички дигитализирани до момента и предстоящи за дигитализация обекти.
- ❖ Актуализиране на *правната рамка*, в която се разгръщат практиките по съхраняване и експониране на културно-историческото наследство (Закон за закрила и развитие на културата, Закон за културното наследство, Закон за държавния архивен фонд, Закон за обществените библиотеки и др.) както в контекста на дигитализацията, така и в логиката на приобщаването на значими информационни масиви към Европеана.
- ❖ Активизиране на действията по *финансово осигуряване* на българските проекти, свързани с Европеана; насоченост на усилията в тази област към бюджетни средства (Министерство на културата, Министерство на образованието, младежта и науката, общините и др.), към частния сектор, към юридически лица с нестопанска цел и др.
- ❖ Динамизиране, обогатяване и разнообразяване на дигиталното присъствие на артефакти от националното ни културно-историческо наследство в различните
- ❖ сегменти на интернет пространството - образователни, научни, туристически, културни, вкл. и в социалните мрежи.
- ❖ Обвързване на подбрана част от наличните дигитални ресурси и портали с Европеана.
- ❖ Създаване и поддържане на *локални мрежи и хоризонтални структури*, свързани с попълване на българското съдържание на Европеана и с дигитализацията на културно-историческото наследство в цялост.
- ❖ Разширяване участиято на *образователните институции и/или портали* в инициативите по обогатяване и поддържане на българското съдържание на Европеана.
- ❖ Интензивно *популяризиране* на Европеана по каналите на българската културна, образователна и медийна комуникация.

- ❖ Полагане и управление на националните ни дигитални ресурси в Европеана с оглед развитие на *културния туризъм в България*.
- ❖ Оптимизиране на *инфраструктурите* и стабилизиране на *кадровата обезпеченост* на проектите, свързани с попълване и поддържане на българското съдържание на Европеана.

Ангажирали се професионално и персонално със статуса и съдбата на националното ни културно-историческо наследство, изразяваме готовност да приобщим творчески усилия и житейски опит към мащабния виртуален проект Европеана, водени от категоричното убеждение, че България и българите са колкото специфичен, толкова и значим компонент от общоевропейския цивилизационен профил.

Меморандума подписаха следните институции:

Централна библиотека на БАН
Национален археологически музей към БАН
Национален исторически музей - София
Софийски университет «Св. Климент Охридски»
Народна библиотека «Иван Вазов» - Пловдив
Национална библиотека «Св. Св. Кирил и Методий»
Държавна агенция «Архиви»
Регионална библиотека «Пенчо Славейков» - Варна
Пловдивски университет «Паисий Хилендарски»
ОП «Старинен Пловдив»
Изд. «Перо»
Национална художествена академия
Българска библиотечно-информационна асоциация
УНИБИТ

На 1 ноември - Ден на народните будители на България от 9.00 ч. в зала № 10 Национален дворец на културата (вход А-3, ет. 8, асансьори 8 и 9)

Академична оратория „Плетение Словес“ (Homo Narrans)

Студентите на Университета по библиотекознание и информационни технологии ще пресъздадат непосредствено пред ежегодната Национална научна конференция с международно участие на тема „Обществото на знанието и хуманизмът на 21 век“

На 3 ноември (сряда) 2010 г. в големият салон на БАН, ул. „15-ти ноември №1, Централна библиотека на БАН организира семинар, който ще ви запознае с новата платформа на базата данни ProQuest със следната програма:

10.00 – 11.15 New ProQuest Platform
11.15 - Почивка
11.30 – 12.45 PAM – ProQuest Administrative Module

ДАРЕНИЯ И ДАРИТЕЛИ НА АКАДЕМИЧНАТА БИБЛИОТЕКА – 2010 Г.

Юлияна Николова – ЦБ на БАН, E-mail: acquisition@cl.bas.bg

И през тази, макар и тежка кризисна година, в ЦБ и в специалните библиотеки към постоянните научни звена на БАН не секва потокът от дарени книги.

Традицията на дарителството, дала началото на академичната библиотека и допринасяща и до днес за попълването на фондовете ни с издания с разнообразна тематика, се поддържа от автори, издатели, читатели – всички подтиквани от желанието да внесат своя дял в подкрепа за библиотеката като център за интелектуално обогатяване, за духовно общуване и образователно и научно развитие.

Големи са личните библиотеки на учените, които чрез даряване на събраното през целия им творчески път предават щафетата на следващите търсачи на знание. Но не са за подценяване и дарените единични екземпляри книги, които съдържат самостоятелни проучвания, посветени на историята на даден край, говор, на малко известни личности с принос към обществото и др.

Библиотекарите са свидетели на цената за написването и издаването на книга, невъзможността (поради недостиг на средства) да се закупят нови български издания, да се обновят фондовете с нови речници и енциклопедии. В навечерието на Дения на народните будители, даваме израз на нашата благодарност пред по-широва аудитория, споменавайки имената на дарителите ни през отиващата си година.

*акад. Никола
Съботинов*

*акад. Иван
Юхновски*

*акад. Кирил
Боянов*

*акад. Николай
Ирибаджаков*

За пореден път и тази година в ЦБ постъпиха в дар книги от личните библиотеки на **акад. Иван Юхновски** и **акад. Никола Съботинов**. В списъка с дарители на академичната библиотека са и ст. н. с. I ст. Стефан Хаджитодоров, проф. Василка Тъпкова-Займова, **акад. Кирил Боянов**, проф. Наталия Александрова, проф. Петър Петров, колектив от института по социология с ръководител проф. Николай Тилкиджиев, проф. Симеон Ангелов, проф. Владимир Шкодров, проф. Христо Маринов, проф. Иван Кацарски, проф. Петко Ганчев, проф. Георги Контогеоргис от Университета Пантеон в Атина, доц. Анна Кръстева и доц. Антоний Тодоров от Нов български университет, доц. Евгени Сачев и Таня Тодорова от Университета по библиотекознание и информационни технологии, както и Албена Накова, Богомил Андонов, Божидар Палюшев, проф. Борис Хаджийски от Пазарджик, Валентина Друмева, игуменка на девическия манастир “Свето Въведение Богородично” в Калофер, Васил Захариев, Димитър Иванов, Димитър Моллов, Димитър Стоянов, Елит Николов, Иво Йоновски, д-р Ким Со Йънг, Максим Мизов, Максим Младенов, Манчо Веков, Мая Келиан, Милан Ангелов, Продан Христов, Славчо Чанев (Перник), Пело Михайлов (Пловдив), Петър Георгиев, доц. Сава Сивриев (Шуменски университет) художникът Спарта Паскалевски, Ставри Топалов, Станка

Георгиева, дин Ташо Ташев, Христо Цеков, Росен Петков, Стойко Минчев, Яна Манолова; Фондация Роза, Национално сдружение “Николай Ръорих”, Издателство „Ерго”, издателски център “Боян Пенев” към Института за литература и др.

Продължаваме библиотечната и библиографската обработка на богатите лични сбирки, дарени на ЦБ и на специални библиотеки като: библиотеката на акад. **Николай Ирибаджаков**, библиотеката на проф. Любомир Тенев за Института по изкуствознание; библиотеката на проф. Тодор Тодоров за Секцията по музикознание, на Пирин Бояджиев — за Института по балканистика ...

Всеки според възможностите си на драго сърце е допринесъл за осветяването на даден обществен проблем с изследване и издаване, с обогатяване на знанията на любознателните чрез обогатяване на общодостъпните библиотечни фондове на български и чужди издания в най-различни области на знанието — антропология, археология, астрономия, биология, демография, икономика и финанси, етнография и фолклор, история и краезнание, езикознание, изкуство и музика, култура, литература, политология, социология и философия, физика, химия и др.

И вам добро и нови успешни реализации, дарители наши!

НАУКАТА СРЕЩА БИЗНЕСА В ИЗЛОЖБА НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Лидия Чолпанова, E-mail: refer1@cl.bas.bg

Cлед изложбата „БАН и техниката”, с която от 16 до 24 септември 2010 г. пред народните избраници в Парламента бяха представени най-новите уреди и апаратури, разработени от българските учени, Българската академия на науките бе представена и на 66-ия Международния технически панаир – Пловдив (27 септември – 2 октомври 2010) от 25 института с водещи научни технологии и внедрени в практиката научни разработки - от компютърни разработки по лингвистични проблеми до сложна апаратура, която е монтирана на космически спътници. Това участие на академията под мотото „*Науката*

среща бизнеса“ се отличава с броя и качеството на иновационните продукти, представени за първи път в историята на изложението на площ 300 кв. м. - благодарение на съдействието на Община Пловдив и Международен панаир - Пловдив. Както заяви председателят на БАН акад. Никола Съботинов, академията работи отдавна на принципа „науката за обществото, а не наука за науката“, поради което целта на изложбата е българският бизнес да се срещне с учени. Като „най-важния щанд на изложението“, определи кметът на Пловдив Славчо Атанасов експозицията на БАН, тъй като са показани български изобретения, които са директно приложими в икономиката, много от които вече са купени от чужбина.

Много от институтите участваха с действащи експонати и с мултимедийни презентации. Някои от по-мащабните експозиции са:

Институтът по физика на твърдото тяло се представи с два експоната. Универсалната апаратура „Атоммер“ е ниско бюджетен, портативен, полеви наноскоп (AFM/STM сканиращ сондов микроскоп), откриващ широки възможности за обучение в гимназиите и висшите уни-

лица. Той може да се използва за подготовка на младите хора за нанотехнологичната революция и е с голям потенциал за наноразмерни полеви научни изследвания: на повърхността на геологични образувания (на процесите на ерозия и трансформация на повърхността на нанониво); на археологически артифакти (преди повърхността им да бъде бързо променена/разрушена от изваждането им на въздух); на промените на повърхността на биологични обекти в тяхната естествена среда. *Лазерът с пари на меден бромид* е внедрен в производство във фирма "Пулслайт"- България и фирма "Norseld"- Австралия.

Прилага се в медицината, индустрията, шоубизнеса и ядрените технологии.

Институтът по механика представи *роботизирана система за микро- и наноманипулации* с потенциално приложение в областта на клетъчното инжектиране, фармакологията, микроДелектрониката и др. Към нея имаше засилен интерес от посетителите, заради приложението ѝ в ин витро оплождането на яйцеклетки. Разработени са два начина за управление на роботизираната система - автоматизирано и телеперационно управление, които могат да се използват в зависимост от конкретното приложение. Разработеният подход за телеперационно управление на манипулатите на микро- и нанониво допринася за усъвършенстването на уменията и повишаване ефективността на оператора и то в микро/наноработна среда, недостъпна за възприятията на човека.

Институтът по електроника представи създадения в БАН *Национален център по биомедицинска фотоника* и научна медицинска апаратура, внедрена в няколко болници: Електро-оптична система за флуоресцентна диагностика на ранен рак на гастроентестиналния тракт; Електро-оптична система за оптична биопсия на човешка кожа; Електро-оптична система за козметична дерматология и др. Беше представен и нов, напълно оптичен магнитометър с нано-тесла чувствителност – един от най-чувствителните и акуратни уреди в тази област, създаден, произведен и патентован от учени от БАН. Използва се в области като археология и медицина.

Институтът по оптически материали и технологии демонстрира уникална технология за производство с нов вид материал на оптоелектронни, дифракционни и кинофорбърни оптични елементи върху стъклени или друг вид планарни подложки. Изградени са две технологични линии за полупромишлено производство на дифракционни решетки, оптични скали, метални шаблони и други прецизни фотолитографски изображения с микронни и субмикронни структури. Разработената технология и произведените с нея оптоелектронни елементи са наградени с три златни медала от Международния панаир-Пловдив, както и с бронзов медал от изложението EUREKA'91 в Брюксел – Белгия. С тази технология са произведени линейни растерни пластини за нуждите на фирмите "Оптима електроник" ООД и "Е Ем Джи" ООД - Пловдив, както и на кръгови енкодерни решетки за "Завод за графични периферни устройства" ГРУП ООД, Габрово. Изложени бяха и шест отражателни холограми на музейни експонати.

Централната лаборатория по приложна физика - Пловдив традиционно участва с експонати, показващи метода на електро-дъгово нанасяне наnanoструктурирани тънки слоеве, твърди и свръхтвърди покрития; настolen прибор за бързо охлаждане на силиконови матрици след шприцоваване на восъчни модели за зъботехниката, бижутерията и др.; осветителни тела с високоенергийна ефективност на базата на светодиоди; термоелектрически хладилно-топлителни агрегати на базата на Пелти модули; хладилен шкаф за вино с екологично охлаждане и др.

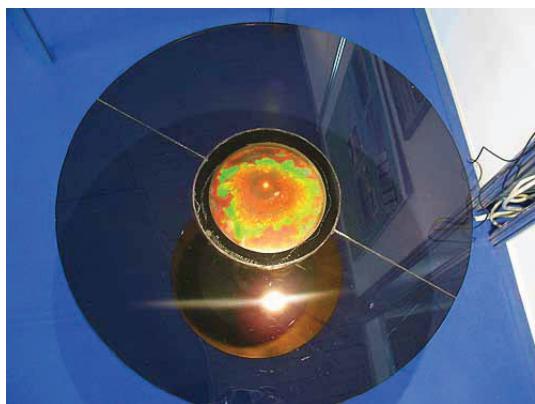
Институтът по системни изследвания и роботика показа *безконтактен електромер*, който използва високотехнологичен мултисензор и едновременно и независимо измерва стойността и направлението на магнитното поле, както и температурата на околната среда. С новия метод за корекция се елиминира на микро ниво принципният недостатък за температурна

зависимост в показанията на полупроводниковите сензорни елементи. Безконтактният електромер дава уникалната възможност за измерване на всички параметри, свързани с консумираната електрическа енергия при постоянен или променлив ток. Многократно е повищена точността на измерването. Електромерът има предвидена възможност за архивиране и събиране на информация с цел последваща обработка в центрове за контрол на енергопотреблението. Изложени бяха *фамилия учебни роботи "РОБКО"* – последната реализация на мини роботите е на основата на управление, организирано на портативен компютър тип "лаптоп". Тази възможност предполага безпроблемно обучение на студенти и млади инженери, както и на технологии в областта на програмирането на роботите и роботизиране на технологичните операции.

Представен беше и много интересен международен проект – *многофункционален робот - сянка*, подпомагащ самостоятелния живот на възрастните хора. Съвместно с Университета в Кардиф, Англия и още шест научни организации в Европа ще се създаде специализиран робот наречен "Сянка", който ще може да обслужва възрастния човек, да организира средата, в която живее и да му осигури възможност за самостоятелен, независим от други хора, живот.

Институтът за космически и слънчево-земни изследвания изложи *космическа апаратура*, която е летяла и която в момента лети на космически станции и съвременни космически технологии: датчик за електрически потенциал, разработен в рамките на Международната космическа програма "Интеркосмос", се използва за измерване на постоянни и променливи космически полета и за електрическия потенциал на корпуса; дозиметричен уред "Люлин" за измерване на космическата радиация; серия уреди в областта на аерокосмическата медицина и електронното здравеопазване; космически сегмент микроспътникова платформа "Балкансат-1" за екологичен мониторинг на територията на страната и на Балканския полуостров

Много силно присъствие в експозицията на БАН имаха институтите от направлението на нанонауки, нови материали и технологии:

Институтът по полимери се представи с *нови наноструктурирани материали* като подложки за тъканното инженерство; нови полимерни материали за модифицирано освобождаване на лекарствени вещества; нови хибридни микро- и нановлакнести материали за фотодинамична терапия на рака; екологично съобразни многофункционални средства за растителна защита; хибридни материали за пречистване на води; **хибридни материали**, отговарящи на промени във външното магнитно поле; биоразградими филмообразуващи покрития и добавки; биоразградими материали за активни опаковки. Изложен беше и полимерен образец с патентна заявка за нов метод за получаване на фосфор-съдържащи полимери, които намират приложение като носители на лекарствени вещества (противотуморни и антивирусни агенти, лъчезащитни вещества и др.).

Институтът по обща и неорганична химия се представи с експонати и реклами материали за серията *продукти Solilug и Sea Stars*, получени на базата на лековитата поморийска луга и обогатени с минерали, екстракти от български билки, микроводорасли, етерично масло от хвойна, лавандула, машерка и др. Продуктите действат подхранващо, релаксиращо

и разкрасяващо на кожата, имат широк антимикробен спектър и помагат при лечение на артрози, дископатии, радикулити и др.

Институтът по органична химия с Център по физохимия представи научно разработена *серия натурали сокове и биопродукти "Витанея"*, съвместно с Университета по хранителни технологии в Пловдив. Соковете са на основата на аронията - растение известно с високото си съдържание на витамин С, и са обогатени допълнително с плодове, като ягода, къпина портокали и др.

Централната лаборатория по биомедицинско инженерство представи *медицинска апаратура, внедрена в практиката*: "Хемипулс 3" е последен вариант на уред за терапия на кожни тумори чрез химеотерапия с приложение на електропорация, чийто предишни модели са внедрени в практиката; еталон тестерът за цифрова електрокардиография проверява техническото състояние и съответствието им с европейските стандарти на всички цифрови електрокардиографи в България – разработен е по поръчка на Българския институт по метрология.

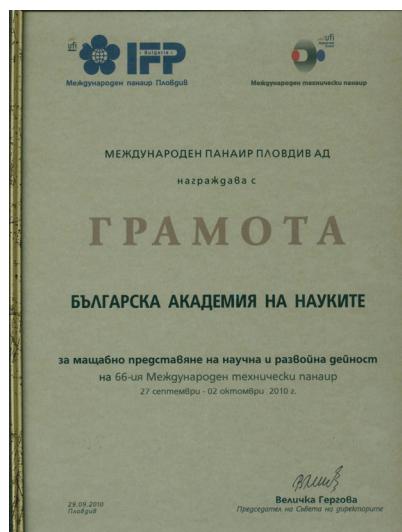
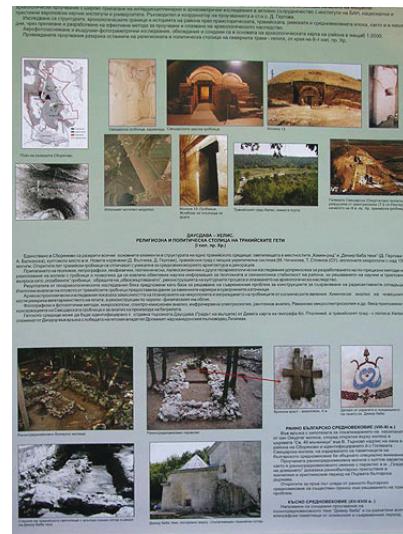
Националният археологически институт с музей представи оригинална *тематична експозиция за избрани десет обекта* от територията на България, в които е развит или се развива културен туризъм за да се изтъкнат предимствата на този дял от икономиката. Основната цел е да се подчертава необходимостта от инвестиции (държавни, общински и частни) за подобряване на инфраструктурата, продължаване на археологическите проучвания в тези обекти, консервацията и реставрацията им на съвременно научно ниво, както и тяхното социализиране. Показани бяха и *археологически проучвания в градска и извънградска среда*, които "затрудняват и забавят" изпълнението на строителни проекти, каквито са софийското метро, автомагистрали и ж.п. линии. (обекти по АМ "Тракия", обекти в прохода Маказа, археологически обекти по ж.п. инфраструктурата – по линията Пловдив - Свиленград.

С много оригинална разработка се представи **Институтът за изследване на изкуствата** – демонстрация с *лазарен грамофон и съпътстваща апаратура за дигитализация на стари площи*, някои още от началото на ХХ век. Апаратурата е уникална не само за България, но и за Югоизточна Европа. По време на панаира пловдивчани бяха поканени чрез медиите и носеха стари площи за превъзпроизвеждане на място. Представени бяха и *проекти с външно финансиране* – дигитализация на архивите и националното културно-историческо наследство; реконструкция на паметници на културата въз основа на архивни материали; изкуствоведска експертиза на движими и недвижими културни паметници; социализация на артефакти и паметници на културата.

Академията беше наградена от Международния панаир - Пловдив с Грамота за мащабно представяне на научна и развойна дейност.

Изложението на БАН предизвика голям интерес, както от страна на медиите, така и от страна на посетителите. Повечето от представените постижения на учените са готови да влязат във връзка с бизнеса, а други вече се прилагат от наши и чужди компании. Известно е, че ключ за излизане от кризата са иновациите, а както се изрази кметът на Пловдив: „Смисълът на думата иновации е превръщането на науката в пари.“

Срещата на науката с бизнеса вече е факт – очакваме резултатите от нея.

ЗА НАУКАТА И БИЗНЕСА.
ИНСТИТУТЪТ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ИЗКУСТВАТА НА МЕЖДУНАРОДНИЯ
ПАНАИР В ПЛОВДИВ
гл. ас. д-р Стефка Венкова
гл. ас. д-р Мария Митева

„Науката среща бизнеса”... И преди да предположим, че тук ще става дума за споделен чужд опит, от икономическа и социална реалност извън България, нека веднага да изясним — на 66-то издание на Международния панаир за инвестиционни стоки и технологии в Пловдив (27.09.—02.10. 2010) под надслов “Българска академия на науките среща бизнеса” беше представена дейността на научни институти от БАН. Необходимостта да се осъществи така липсващата ни среща получи шанс да влезе в дневния ред на обществото. Възприемането на Есенния панаир в Пловдив за „технически” е причина за следващата предпоставка — участие в него заявяват предимно „ресурсните” институти от структурата на БАН. Какво би предложил тук един хуманитарен институт?

Институтът за изследване на изкуствата (ИИИзк) при БАН следва съвременни тенденции в правенето на наука — оптимално използване на технологичните възможности и работа по създаване на масиви от информация в сферата на изкуствата. Уникалната апаратура, с която разполага институтът, и вече създадените от неговите специалисти бази данни спомогнаха за адекватното вписване в посланията на изложението. От мащабната научно-изследователска дейност на вниманието на публиката бяха представени основните проекти, насочени към цифровизацията и запазването на факти от изкуството, културата и историята от времето на траките до съвременността.

Посетителите на щанда се запознаха отблизо с технологиите и методите по създаването на дигитални корпуси и съдържанието на базите данни¹ за писмени паметници на литургийното пеене от Рилския манастир и други православни музикални ръкописи, произведения на изобразителното изкуство от античността до наши дни, стари и ценни книги, списания и вестници от XIX и началото на XX век публикации в българската преса, посветени на изкуствата и културата от Освобождението до наши дни (по проект „Български арт архиви, ресурси и технологии на изследване“ (БААРТИ)², реализиращ се с подкрепата на фонд „Научни изследвания“ при МОН). Всеки посетител имаше възможност сам да работи с вече наличната информация в базите данни и да се увери в изключителната ефективност и полезност на този тип съхранение и предлагане на информация.

Акцент в представянето бяха демонстрациите за възстановяване на стари и повредени грамофонни площи и трансферът на записите от тях на съвременни дигитални носители чрез лазерен грамофон (ELP Laser Turntable). Грамофонът се произвежда в изключително ограничени количества и е уникална апаратура за България и Източна Европа. Той позволява аудиозаписите да бъдат възпроизведени максимално близо до тяхното оригинално звучене. Благодарение на лазерната система за безконтактно просвирване, грамофонът успешно чете

¹ Информационно-търсеща система E-LIB 3,2, СофтЛиб ООД, София, 2004.

² Проектът е подгответ и се реализира в контекста на съвременните посоки за запазване на културното наследство. Особено в България съществува неотложна необходимост да бъдат събрани, обработени и каталогизирани артефактите и документите на българската култура като част от националното и европейското културно наследство. Проектът в частност цели да се направи необходимото да бъдат съхранени съществуващите архиви и по-конкретно застрашените от безвъзвратна загуба музикални, словесни, фото- и видеоархиви, както и библиотечният фонд на Института за изследване на изкуствата. Стартирал през 2006 г., сега той е в третата си фаза, при която между институти от БАН и университети от страната е създаден консорциум с осем участника и се изгражда виртуална мрежа за достъп до дигиталните ресурси и базите данни на Института за изследване на изкуствата. Така фрагменти от дигитализираните площи и записи ще бъдат достъпни и за тях.

дори счупени, повредени или надраскани площи. Виртуозната работа на звукорежисьора на ИИИЗК Александър Нушев по трансферирането и обработката на звука беше съпоставен с отговори на многобройните въпроси от изкушените от технологичните параметри на грамофона, софтуера, с който се обработват записите, цената за презаписа и т. н. Работата на грамофона беше в основата и на заявения медиен интерес — местни и национални телевизии и радиостанции излъчиха информация за уникалната апаратура, интервюта по повод дейността на института и представяните проекти. Впечатляващ е фактът, че голям брой посетители извън сферата на културните и музикални институции имаха възможност да видят техниката, както и да се възползват от нея. Някои предложиха свои стари площи, други предлагаха да осъществят контакт с колекционери, трети проявяваха чисто технически интерес.

Популяризирането на дейността на института на Пловдивския панаир, макар и първа крачка, по посока на взаимодействие с бизнеса и обществените структури у нас не изчерпва резултатите от участието ни в този форум. Ръководството на института (в лицето на директора проф. Александър Янакиев) съумя да настрои научната методология към специфичния инструментариум на бизнеса. ИИИЗК откликна на инициативата на ръководството на БАН за участие, като осигури професионалното представяне с необходимата техника и специалисти, които предоставяха компетентна информация за проектите и възможностите на института. Колегите от информационно-издателския център и администрацията на института проведоха сериозна предварителна маркетингова и рекламна подготовка за изложението, като съобразно спецификата на дейността ни потърсиха контакт с обществени, културни и образователни институции в Пловдив, подготвиха пресъобщения, осигуриха мултимедийното представяне и т.н. Сериозният подход към това участие беше засвидетелстван и от проекта на гл. ас. д-р арх. Мария Давчева за експозиционно решение, макар че не беше изцяло реализиран.

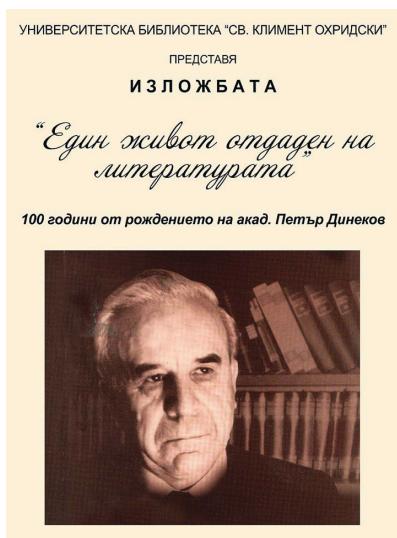
В рамките на панаира бяха осъществени контакти с редица културни, образователни и обществени институции - НУМТИ "Д. Петков", РЕМ Пловдив, РИМ Пловдив, АМТИ Пловдив, Народна библиотека "Иван Вазов", читалища от региона. Проведените срещи-разговори на проф. Янакиев с г-жа Кунка Панчева, директор на музикалното училище в града, както и с г-жа Лора Христозова, завеждащ фонд „Музикални инструменти и обреден реквизит“ от Етнографския музей в града положиха началото на ползотворно сътрудничество. Бяха подбрани дългосвирещи площи от фонотеката на училището, които бяха трансферириани и предоставени на дигитален носител. Училището попълни сбирката си и чрез предоставените записи на музикални произведения от фонотеката на института, които се надяваме да подпомагат работата на ученици и учители. Така ИИИЗК демонстрира, че е институция с богат музикален фонд, който е професионално обработен и съхранен и е достъпен за ползватели от цялата страна. Работата с колекцията от стари площи на Етнографския музей в Пловдив доведе до взаимно обогатяване на фонотеките, както и до дигитализация на ценни образци на забравени музикални изпълнения. Така се появи възможността за тяхната социализация чрез слушането им с достъпна съвременна техника за звукоизвлечане. Бяха установени контакти и за представяне на частни колекции от площи, както за цифровизирането, така и за даряването им на фонотеката на института.

Интересът на посетителите беше насочен и към базата данни и резултатите от изследванията в сферата на изобразителното изкуство. Бяха отправени запитвания по отношение на дигиталния корпус на тракийското изкуство, както и за конкретни обекти от периода на Възраждането и Новото време.

Търсенето на пътища за достигане на общата цел — „науката среща бизнеса” — изиска двупосочност на отношенията, екипна игра и професионализъм. Макар и позакъсняла, заявката за общност на целите от страна на науката е видна през последните години, а на Международния панаир за инвестиционни стоки и технологии в Пловдив през тази година — и конкретно реализирана. Похвалната инициатива, подхваната от ръководството на БАН, и конкретно за това представяне творчески доразвита от екипа от ИИИзк, получи своя резултат. Открои се един от начините за интегриране на постиженията на изкуствознанието в реалния живот. Конкретно беше представена „пазарната ниша”, в която е приложима спецификата на института — експертна дейност в сферата на културното наследство на регионално и национално ниво (местна власт, културни организации, църковни настоятелства, фондации, частни донори и фирми, колекционери и частни лица), в сферата на образоването (подпомагане на средни и висши училища, подготовка на докторанти и млади учени) и не на последно място възможност за цялостно документиране на съвременни арт събития (фолклорни фестивали, изложби, музикални и театрални прояви и др.). Вярваме, че това е пътят за привличане на интерес от страна на бизнеса, както и на инвестиции в изследователската дейност в областта на изкуствата а и в хуманитарната наука като цяло.

ДНИ, ПОСВЕТЕНИ НА АКАД. ПЕТЬР ДИНЕКОВ
доц. Анисава Милтенова, E-mail: bulgarist2@cl.bas.bg.bg

На 17 октомври 2010 година (стар стил 30 октомври) се навършват 100 години от рождениято на един от най-изявените български учени хуманитаристи — академик Петър Динеков.

Акад. Динеков създаде школа в съвременната научна хуманитаристика, негови последователи и ученици работят в различни области на хуманитарното знание — литература (стара българска, възрожденска и нова), език, история, фолклор, балканистика, сравнително литературознание. Сред значимите научни постижения са методологическите му наблюдения върху литературния развой, проблемите на жанровата идентификация, въпросите на периодизацията на литературата, връзките между националната съдба и литературата, своеобразието на Българското възраждане, анализи на творчеството на български писатели от XX век, изворознание и

текстология, сравнителни изследвания върху полски и български автори, връзките между фолклор и литература и др.

Образователните, научните и културните институции организират дни, посветени на акад. Динеков. Изложбата, отразяваща неговото дело, под заглавие „Един живот, отаден на литературата”, беше открита на 20 октомври 2010 г., във фоайето на Университетската библиотека „Св. Климент Охридски”. Главно управление на архивите подготвя също възпоменателна изложба от снимки и документи, която се очаква да се открие на 2 ноември. На 11 и 12 ноември ще се проведе научна конференция „АКАДЕМИК ПЕТЬР ДИНЕКОВ И ХУМАНИТАРНАТА НАУКА – ИДЕИ, ПОЗИЦИИ, КОНЦЕПЦИИ” в централната сграда на

БАН. Научният форум е подгответ от страна на БАН - Института за литература, Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей, Института за български език “Проф. Любомир Андрейчин” при БАН, катедрите по “Българска литература” и “Кирилометодиевистика” при Софийския университет и Катедра “История на литературата и сравнително литературоведение” при Пловдивския университет.

ЗА ИЗЛОЖБАТА В СОФЕЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ В ЧЕСТ НА 100-ГОДИШНИНАТА ОТ РОЖДЕНИЕТО НА АКАД. ПЕТЬР ДИНЕКОВ*
доц. Татяна Янакиева, E-mail: tatyana_yanakieva@yahoo.com

Динеков и като негов библиограф искам да поздравя най-сърдечно организаторите на тази изложба. Особено ми е приятно, че снимките, които виждате днес, са взети от неговата биобиблиография. Споделям и оценявам замисъла на колегите от Университетската библиотека – да представят основната част от огромното литературно наследство на Петър Динеков (доколкото това е действително възможно) на Убедена съм, че онези, които не са имали непосредствен досег с П.Динеков, ще го опознават тепърва чрез неговите творби. А литературното наследство на Петър Динеков е наистина впечатляващо – той е автор на 1827 текста, публикувани приживе, съставител е на 9 антологии, някои от които имат по няколко издания (“Из старата българска литература” – 10 издания), редактор е на съчиненията на 53 български автори от всички периоди на българската литература, вдъхновител

Изпитвам дълбоко удовлетворение, че именно СУ “Св. Климент Охридски” пръв отбелязва чрез днешната изложба на Университетска библиотека 100-годишнината от рождението на проф. П. Динеков. Именно този Университет е институцията, с която той беше свързан не само най-продължително – в него той преподаваше повече от 4 десетилетия, но и защото именно тук той изпълни своята житейска мисия – да бъде Учителят с главна буква, който в преломни времена продължи традицията на високата научна школа на Университета от първата половина на XX век и я предаде на следващите поколения филолози, подкрепи ги да търсят своята реализация в широкото поле на хуманитаристиката и отвори пред тях много възможности да се развиват и напредват като изследователи у нас и в чужбина.

След хубавите думи на проф. Кирил Топалов за човека и учения и аз като възпитаник на школата на проф.

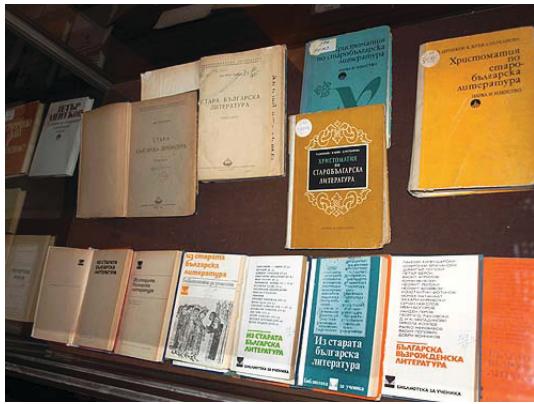
и главен редактор е на монументалната Кирило-Методиевска енциклопедия, чието издаване бе поето след 1995 г. от неговите ученици, редактор е на още няколко десетки научни сборници и поредици, литературни архиви, на 26 периодични издания и единични листове. Негови произведения са превеждани на 17 езика.

Литературното наследство на П. Динеков отразява множеството негови „роли“ в нашия културен живот — на учения, на педагога, на прекия участник в литературния живот, на културолога, на редактора, рецензента, на личния приятел на мнозина български и чужди творци, роли, която го бяха поставили в центъра на литературната комуникация в продължения на шестдесет години. Обединителният център на това литературно наследство е книгата в най-широкия смисъл на това понятие. Без съмнение П. Динеков е един от малкото български учени, които познават българската книга във всички исторически етапи на нейното развитие. Той изследва книжовните явления, както в тяхното непосредствено проявление, така и от дистанция, открояваща главните щрихи на културния процес — затова с такава лекота преминава от анализа към обобщението.

Но книгата за П. Динеков бе нещо повече от изследователски обект. Тя бе част от самия човек, от атмосферата, която той изльчваше и която присъства в неговото послание за книгата, което остави на българската култура. Трябва човек да е посещавал дома му, за да се убеди в това. Първото впечатление на всеки посетител в апартамента на семейство Динекови на ул. Любен Каравелов № 11 е, че книгите са ограничили сериозно жизненото пространство на обитателите му. Личната библиотека на П. Динеков бе преляла извън големите остьклени шкафове, предназначени да я съхраняват, и се бореше за всяка педя свободна площ в стаите. Книгите се извисяваха на заплашително високи купчини върху масата и столовете в хола, бяха се покатерили върху камината и достигаха почти до картините по стените. Най-новите издания бяха натрупани върху малката масичка в холната стая, любимото работно място на Петър Динеков. Това бяха новите гласове в науката и литературата, гласове от целия свят. Тази библиотека изискваше да й служиш. Маршрутът на ежедневните разходки на П. Динеков преминаваше през всички по-големи книжарници в София. Той купуваше и носеше книги от командировките си в чужбина, получаваше книги от писатели, учени, от многобройните си ученици, И щедро заемаше и подаряваше книги.

В личната му библиотека, която дари на Пловдивската народна библиотека, най-ценното бе не количеството на книгите, а то е наистина впечатляващо — над 14 000 заглавия, а тяхното качество. Близо една четвърт от тях - 3160 бяха „живи книги“, книги с дарствени надписи. Наричам ги книги с двойна комуникативна функция, защото са свидетелство от една страна за комуникация на равнището на интелектуалното общуване, а от друга – за конкретно личностно общуване. Но нямам намерение да се разпростирам днес в анализи на тази библиотека. Важното, което искам да изразя

в заключение е, че именно книгата отваря “входа” на П. Динеков в българската наука – в рубриката „Между книгите и списанията“ на в. „Литературен глас“ той публикува от 1930 до 1937 г. над 130 обзорни статии за десетки български и чужди автори, за наши и чужди учени, за важни културни прояви в българското общество. Вярвам, че именно книгите ще осигурят за П. Динеков “живо” присъствие в съвременната българска култура. И след смъртта му в българското културно пространство отново се появяват неговите творби – през 2001 гизлезе непубликуваната му приживе книга “Размисли върху българската литература

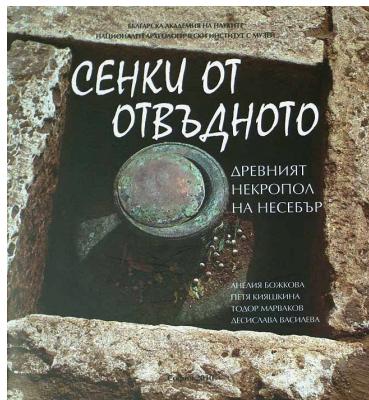
и култура”, през 2007 г. бе преиздадена книгата “Възрожденски писатели”, от 1998 до 2008 г. 7 са преизданията на Паисиевата “История славяно-българска” в негов превод на новобългарски, негови изследвания съпровождат издадени през последното десетилетие произведения и на Хр. Ботев, Н. Бончев, Й. Йовков, Й. Радичков, М. Арнаудов, Ст. Стойков и др.

Така че, ако все пак се опитам в едно изречение да формулирам посланието, което тази изложба ни предлага днес, то най-добре би било да използвам заглавието на едно интервю на П. Динеков от 1983 г.: „Търсете книгите, защото в тях има живот вечен“.

* Слово, произнесено на откриване на изложба на поредицата от чествания за Петър Динеков, проведено в СУ Климент Охридски, 20.10.2010 г.

„СЕНКИ ОТ ОТВЪДНОТО“ ИЗЛОЖБА ПРЕДСТАВЯЩА АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ЦЕННОСТИ ОТ ДРЕВНИЯ НЕКРОПОЛ НА НЕСЕБЪР

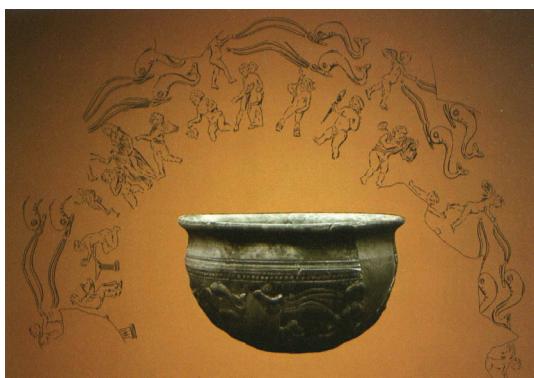
н. с. Даниела Атаносва, E-mail: refer4@cl.bas.bg
Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg

На 14 октомври 2010 г. в Националният археологически институт с музей (НАИМ) към БАН в София бе представена изложбата „Сенки от отвъдното. Древният некропол на Несебър“. Тя е съвместна инициатива на НАИМ и Музей „Старинен Несебър“. В нея са представени резултатите от едно четиригодишно интензивно и мащабно проучване върху античните, древните некрополи на Несебър.

Проучванията на некропола в Месамбрия / Месембрия имат почти вековна история. Започват през 1911 г., когато Гаврил Кацаров провежда сондажи в участък от „Новия град“. През 50-те години на XX век до сега проучванията добиват по-редовен характер. Изследването се превръща в част от перспективна научно-изследователска програма на

Националния археологически институт и музей, с участието на Бургаския, а след създаването му и на Несебърския музей, в който водещи проучватели стават проф. Иван Гълъбов, проф. Иван Венедиков, проф. Велизар Велков, доц. Люба Огненова, Жана Чимбулева, проф. Иван Карайотов. През 70-те и 80-те години на XX век редица случайни открития в некропола са публикувани от Жана Чимбулева, Велизар Велков и Димо Кожухаров. От 2007 г. Музей „Стария Несебър“ организира провеждането на най-мащабните досега спасителни разкопки, които

мъниста. Като задължителен елемент е и поставена в устата на погребания монета. Други елементи на погребалния инвентар от елинската епоха са бронзовите огледала за женските

продължават и до днес под ръководството на Д-р Анелия Божкова, Петя Кияшкина, Тодор Марваков и Десислава Василева.

Спокойно можем да кажем, че Несебър е сред онези благословени исторически места, в които осезаемо се срещат минало и настоящe. През вековете Несебър е бил обитаван от различни етнически общности, с различен бит и култура. Променяло се е и името на града. Траки и гърци го произнасяли Месамбria, римляните и византийците наричали града Месембria. През Средновековието той носи името Несебър и то е достигнало без промени до наши дни.

Проучената площ на некрополите на античните гробове е приблизително 15 000 кв.км, като единични гробни съоръжения са откривани при изкопни работи на различни места в новия град. Най-ранните гробове датират от класическата епоха (средата на V — третата четвърт на —V в. Пр. Хр.). При спасителните разкопки са разкрити, проучени и документирани 58 броя гробни съоръжения. Сред тях са простите гробни ями, вкопани в земята или в скална основа. Типични за гробните комплекси са малките глинени съдови за парфюми и благовонни масла, керамични статуетки и еднострани релефи — теракоти. В гробовете, които притежават по-богат и представителен гробен инвентар са открити множество рисувани съдове и теракоти. През IV в. пр. Хр. в тях все по-често се откриват накити от сребро и бронз, както и глинени статуетки и релефи с женски изображения.

През елинската епоха (края на IV в. пр. Хр. — Iв. пр. Хр.) Месамбria преживява период на значимо стопанско и културно развитие. Покойниците са били погребвани или в прости гробни ями или със стреховидно подредени керемиди над гроба. Но много често, особено през втората половина на III и II век пр. Хр., са изграждани специални каменни гробници, наричани цисти. По отношение на погребалния ритуал се наблюдава както спазване на традициите, така и въвеждане на нови обредни елементи. Преди полагане на покойника е била чупена керамична кана. Други съдове, освен обичайните са лагиносите, малките панички или солнички. Сред накитите в женските погребалния се срещат както от злато и сребро, така и от огърлици от множество пъстроцветни стъклени

гробове и железните стригили за мъжките .

Най-малко се знае за некропола през римската епоха. Единствените две съоръжения от римската епоха, за които се знае малко повече, са тези , открити при наблюдение на изкопни дейности през 2004г. В единия гроб погребалния обряд е трупополагане, а във втория – трупоизгаряне, извършено в гробната яма. Инвентарът е сравнително богат и включва керамични и стъклени съдове, както и две изящни теракотени статуетки на богинята Афродита.

От късноантичния некропол са проучени 234 гроба. Най-честото използвано гробно съоръжение е правоъгълна или трапецовидна яма, понякога вкопана на голяма дълбочина и липсват каквито и да са гробни дарове, в съответствие с християнската догма. Сред малкото находки са някои накити, положени като лични притежания – огърлици от разноцветни стъклени мъниста, бронзови обици и гривни от типове, характерни за модата на епохата. Най-многобройни са бронзовите катарами.

От епохата на Средновековието са проучени 556 гроба. Гробните съоръжения представляват плитки гробни ями, рядко маркирани с по един или няколко плочести камъни. Погребални дарове липсват. Малобройните находки включват бронзови катарами, медни или бронзови пръстени и обеци, медни сферични копчета, стъклени гривни.

Наред с гробовете от некропола са проучени останки от 6 средновековни структури, две грънчарски пещи и над 50 ями от XIII – XvV век.

Като обобщение можем да кажем, че по време на проучванията са открити общо 1300 гробни съоръжения от различни исторически епохи, някои от които с много богат инвентар. В изложбата „Сенки от отвъдното. Древният некропол на Несебър” са включени 150 движими археологически ценности, експонати открити при проучванията на тези некрополи. Сред акцентите на експозицията са колекция от златни накити, бронзова хидрия и червенофигурен лекит. Същественото и ценното на изложбата е, че тя ни представя оригинални паметници, най-значимите и най-интересните от които датират от средата на 5 век пр. Хр. до 2 век пр. Хр.”

ИЗЛОЖБА “АРХЕОЛОГИЯТА СРЕЩА БИЗНЕСА”

Лидия Чолпанова, E-mail: refer1@cl.bas.bg

Целта на изложбата е да се представи дългогодишното сътрудничество на НАИМ, БАН с държавни, частни инвеститори и Столична община за извършване на спасителни археологически разкопки по основни инфраструктурни проекти в страната и развитието на културния туризъм.

НАИМ осъществява мащабни археологически проучвания на праисторически, антични и средновековни обекти в рамките на най-значимите инфраструктурни проекти в София и в страната.

В изложбата е показано археологическо-то проучване на раннохристиянския комплекс

в кв. Лозенец, което разкрива два християнски храма: първият от втората половина на IV в. и вторият, издигнат в първите десетилетия на V в. Финансирането е от страна на Столична община във връзка с реализация на нов за строителен план, разработен за този терен. Комплексът се определя като извънградска резиденция на сердикийските епископи през V и Vi в., или като един от най-ранните манастири в близката околност на древна Сердика. Разкритият мавзолей е важно свидетелство за икономическия и културен разцвет на Сердика през късната античност.

Друг интересен обект са разкопките на „Метростанция 8-II”, бул. „Княгиня Мария Луиза”, започнали тази година, които продължават и до момента. Финансирането е от страна на „Метрополитен” ЕАД. От XI-XII в. са проучени останки от наземни жилищни постройки с паянтов градеж. Към периода XIII-XIV в. вероятно може да се отнесе началният етап от построяването на една от двете открити християнски църкви. Втората църква е била построена около XVI в. През Османския период са били изградени съществуващата и до днес Баня баши джамия и безистен в характерния за епохата клетъчен градеж. Най-активно е строителството през Възрожденската епоха (XVIII-XIX в.). Почти всички сгради от това време продължават да функционират до осъществяването на първите благоустройствени планове за модерна София в края на XIX в. и изграждането на бул. Витоша.

Също так са показани и други важни археологически проучвания по договори с:

- Националната компания „Железопътна инфраструктура“ — 28 обекта.
- Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията по проект „Дунав мост - 2“ — 3 обекта
- Националната електрическа компания ЕАД — 2 обекта
- „Булгаргаз“ ЕАД — повече от 70 обекта
- Агенция „Пътна инфраструктура“ — 67 обекта
- Енергиен комплекс „Марица-Изток“ — 80 археологически паметници на културата.

Предстоят проучвания по протежението на автомагистрали Ниш-София, Хемус, Струма (5 обекта) и Черно море.

Социализацията на разкриваните археологически паметници в страната е от изключително значение поради тяхната образователна и естетична стойност, както и значението им като съществен фактор в създаването на условия за устойчиво развитие на икономиката чрез развитие на културния туризъм.

ПРЕДСТОЯЩИ ГОДИШНИНИ НА ЧЛЕНОВЕ НА БАН (1869–2010)

Стенка Хрусанова, Е-mail: hrusanova.st@cl.bas.bg

02 ноември

65 г. от смъртта на ДИМИТЪР ИВАНОВ МИШАЙКОВ (27.01.1883—02.11.1945), икономист, статистик, държавен и обществен деец.

Редовен член (1941).

02 ноември

120 г. от рождението на ДЮЛА НЕМЕТ (02.11.1890—14.12.1976), унгарски езиковед-турколог.

Чуждестранен член (1952).

02 ноември

80 г. от рождението на ДИМИТРИЙ-ИВАН ЕВСТАТИЕВ ПАНИЦА (02.11.1930), журналист и общественик.

Почетен член (1999). Дарител на БАН.

03 ноември

120 г. от рождението на АНДРЕ ВАЙАН (03.11.1890—1978), френски филолог-славист.

Чуждестранен член (1947).

03 ноември

75 г. от рождението на ИВАН ГЕОРГИЕВ ПОЖАРЛИЕВ (03.11.1935), химик-органик.

Член-кореспондент (2004).

03 ноември

155 г. от рождението на СТЕФАН ЙУРИНИЧ (03.11.1855—27.02.1947),
зоолог, обществен и културен деец.
Действителен член (1900), след завръщането му в Хърватия — отново
дописен член (1914).

04 ноември

90 г. от рождението на ЛЮБОМИР МИХАЙЛОВ ШИНДАРОВ
(04.11.1920—06.03.2009), лекар-микробиолог и вирусолог.
Член-кореспондент (1984).

05 ноември

130 г. от рождението на МИХАИЛ САДОВЯНУ (05.11.1880—19.10.1961),
румънски писател.
Чуждестранен член (1947).

07 ноември

20 г. от смъртта на ДМИТРИЙ ФЬОДОРОВИЧ МАРКОВ (23.10.1913—
07.11.1990), руски литературовед-славист.
Чуждестранен член (1968).

07 ноември

115 г. от смъртта на НАЧО НИКОЛАЕВ ПЛАНИНСКИ (20.07.1847—
07.11.1895), лекар, обществено-политически деец.
Дописен член (1875).

08 ноември

135 г. от рождението на АНДРЕЙ ДИМИТРОВ ПРОТИЧ (08.11.1875—03.11.1959), изкуствовед, литературен критик, публицист и белетрист. Редовен член (1946).

10 ноември

75 г. от рождението на АНГЕЛ ИВАНОВ БАЛТОВ (10.11.1935), строителен инженер, специалист по механика на твърдото деформирамо тяло. Член-кореспондент (2004).

10 ноември

140 г. от рождението на МИХАИЛ ИВАНОВИЧ РОСТОВЦЕВ (10.11.1870—20.10.1952), украински историк-елинист и археолог. Чуждестранен член (1930).

12 ноември

10 г. от смъртта на ВЕСЕЛИН ДРАГАНОВ ПЕТКОВ (01.08.1916—12.11.2000), медик-фармаколог. Академик (1989).

14 ноември

90 г. от рождението на ГЕОРГИ МАНУИЛОВ БЛИЗНАКОВ (14.11.1920—15.04.2004), химик-неорганик, общественик. Академик (1979). Главен научен секретар (1977-1982) и заместник-председател на БАН (1975-1977, 1982-1988).

15 ноември

110 г. от рождението на ФРИДРИХ ГЕРКЕ (15.11.1900—1966), немски историк-византолог.

Чуждестранен член (1943).

16 ноември

35 г. от смъртта на АЛЕКСАНДЪР ПАВЛОВИЧ ВИНОГРАДОВ (21.08.1895—16.11.1975), руски биогеохимик.

Чуждестранен член (1974).

17 ноември

15 г. от смъртта на ЙОРДАН ТОДОРОВ СИМЕОНОВ (04.01.1922—17.11.1995), строителен инженер.

Член-кореспондент (1974).

18 ноември

30 г. от смъртта на ФРАНТИШЕК ШОРМ (28.02.1913—18.11.1980), чешки химик-органик и биохимик.

Чуждестранен член (1961).

19 ноември

110 г. от рождението на МИХАИЛ АЛЕКСЕЕВИЧ ЛАВРЕНТИЕВ (19.11.1900—15.10.1980), руски математик — механика.

Чуждестранен член (1966).

21 ноември

120 г. от рождението на МИЛОШ ВАЙНГАРТ (21.11.1890—12.01.1939), чешки филолог-славист.
Чуждестранен член (1936).

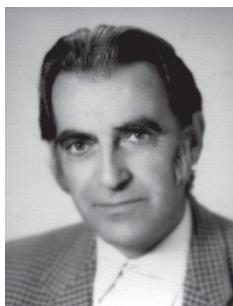
21 ноември

70 г. от смъртта на САВА ЖИВКОВ ДАЦОВ (07.01.1857—21.11.1940), стопански деец, публицист и общественик.
Действителен член (1902). Помощник-деловодител (1884) и деловодител на БКД (1885-1888). Дарител на БАН.

21 ноември

100 г. от смъртта на ВАСИЛ ДИМИТРОВ СТОЯНОВ (24.06.1839—21.11.1910), книжовник, учител, общественик и публицист.
Действителен член-основател на БКД (1869). Деловодител (1869-1972), председател на Привременния управителен комитет (1882-1884) и подпредседател на БКД (1884-1898).

22 ноември

10 г. от смъртта на НИКОЛАЙ ГЕНЧЕВ НИКОЛОВ (02.11.1931—22.11.2000), историк и културолог.
Член-кореспондент (1989).

24 ноември

5 г. от смъртта на ЕМАНУИЛ НИКОЛАЕВ КАРАНОВ (07.02.1936—24.11.2005), биолог.
Академик (2003).

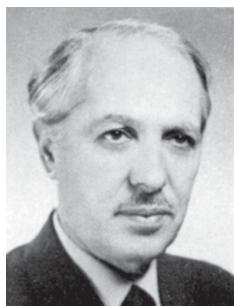
25 ноември

130 г. от рождението на **ОЛДРЖИХ ХУЙЕР** (25.11.1880—04.06.1942),
чешки езиковед-славист.
Чуждестранен член (1926).

27 ноември

95 г. от рождението на **ЕФРЕМ СПИРОВ КАРАНФИЛОВ** (27.11.1915—
23.03.1998), литературен критик и есеист.
Академик (1989).

29 ноември

100 г. от рождението на **СТЕФАН ГЕОРГИЕВ ХРИСТОВ** (29.11.1910—
27.09.2002), физикохимик.
Академик (1984).

30 ноември

15 г. от смъртта на **ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ ДЖАГАРОВ** (14.07.1925—
30.11.1995), поет и драматург, обществен и държавен деец.
Академик (1982).

**КНИГИ ОТ АКАДЕМИЧНОТО ИЗДАТЕЛСТВО “ПРОФ.
МАРИН ДРИНОВ”,
ПОСТЬПИЛИ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА
БИБЛИОТЕКА НА БАН**

Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg

БОЯНОВ, Кирил Любенов. Шрихи от развитието на изчислителната техника в България / Кирил Любенов Боянов. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2010. — 250 с. : с ил.

ISBN 9789543223992

System number [000137030]

В книгата са събрани лични спомени на автора и някои факти, свързани с разработките, производството и износа на компютърни системи и устройства. Представени са данни за производството на някои системи и устройства, изнасяни в бившите социалистически страни. Дадени са кратки анализи за постиженята и организацията на производството на изчислителната техника в България, през годините, когато тя беше на едно от първите места по производството на електронни компоненти, компютърни и комуникационни системи и устройства.

ШКОДРОВ, Владимир Георгиев. Етюди по история на астрономията : Ч. 1 Етюди по история на астрономията / Владимир Георгиев Шкодров. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2010. — 251 с. : с ил.

ISBN 9789543223664

System number [000138118]

Синтезирани са някои от основните етапи в развитието на астрономията, която изучава необхватните небесни пространства. Разгледаните в нея проблеми представляват част от многогодишните му лекции по история на астрономията в университета “Епископ Константин Преславски”, Шумен, както и част от научната му дейност в Института по астрономия при Българската академия на науките. Текстът обхваща развитието на астрономията в периода от Древността до началото на XX в.

**НОВИ ПОСТЪПЛЕНИЯ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА
БАН**
Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg

АЛЕКСАНДРОВ, Чавдар. Ако още богати сте с хляб... : Стихотворения / Чавдар Александров. — София : Изток-Запад, 2008. — 144 с.

ISBN 9789543214273

System number [000126922]

БАЛКАНДЖИЕВА, Благовеста Раданова. Адвокатски преглед : Библиография : 1921-1948 / 1999-2008 / Състав. Благовеста Балканджиева ; Науч. ред. Даниела Доковска. — София : Висши адвокатски съвет ; Сиби, 2009. — 572 с.

ISBN 9789547305786

System number [000126841]

БЕГУНОВ, Дамян. Рука Бегунова / Дамян Бегунов. — София : Лице, 2009. — 216 с. : 16 с. ; портр. ; с ил.

ISBN 9789549426281

System number [000126926]

БЛАГОЛАЖ : Сб. народен хумор : Кн. 6. / Състав. Венета Георгиева-Козарева, Татяна Цанкова. — Габрово : Дом на хумора и сатирата — Габрово, 2009. — 192 с. : с ил.

ISBN 9789548714365

System number [000127153]

БЛОК, Лорънс. Стръв : Сборник разкази / Лорънс Блок. — София : Рата, 2005. — 264 с.

ISBN 9549608107

System number [000126931]

БОЖЕСТВЕНИЯТ подтик. Общ окултен клас. Година 14 (1934-1935) : Т. 3. офия : Алфа-Дар, 2009. — 252 с.

ISBN 9548785648

System number [000127131]

БОНЕВ, Кънчо. Из историята на село Малка Верея [Област Стара Загора] : Сборник / Кънчо Бонев. — Стара Загора : Домино, 2009. — 95 с. : с ил.

ISBN 9789546511904

System number [000127103]

БОЯДЖИЕВ, Валентин. Български именник / Валентин Бояджиев. — София : Millenium, 2009. — 232 с.

ISBN 9789545150326

System number [000126742]

БРАУН, Силвия. Изследване нивата на мирозданието / Силвия Браун ; Прев. Валентина Стоянова Атанасова-Арнаудова. — Пловдив : Хермес, 2009. — 192 с.

ISBN 9789542607939

System number [000127128]

БРИЗИНГЪР [Паолини, Кристофър] : Т. 3. / Кристофър Паолини ; Прев. от англ. ез. Симеон Цанев. — Пловдив : Хермес, 2008. — 624 с.

ISBN 9789542607991

System number [000126899]

В СВЕТА на човека : Сб. в чест на проф. д.и.н. Иваничка Георгиева : Т. 1. В света на човека : Сб. в чест на проф. д.и.н. Иваничка Георгиева / Състав. и науч. ред. Джени Маджаров, Красимир Стоилов. София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. — 356 с. : с ил. ; Библиогр. след всяка тема

ISBN 9789540727158

System number [000126608]

В СВЕТА на човека : Сб. в чест на проф. д.и.н. Иваничка Георгиева : Т. 2. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. — 644 с. : с ил. ; Библиогр. след всяка тема

ISBN 9789540727165

System number [000126609]

ГАНЕВА, Зорница. Развитие на етнически стереотипи през детска възраст / Зорница Ганева ; Науч. ред. и предг. от Мартин Барет (Martyn Barrett). — [София] : Валдекс ООД, 2009. — 248 с. : с табл. ; Библиогр. с. 215-234

ISBN 9789549078978

System number [000126817]

ГАУЕЙН, Шакти. Медитации : Творческа визуализация и медитация. Упражнения, които ще обогатяват живота ви / Шакти Гауейн ; Прев. от англ. ез. Ирина Манушева. — прераб. и доп. изд. — София : Кибеа, 2009. — 120 с.

ISBN 9789544744878

System number [000126759]

ГЕОРГИЕВ, Велин. Файтонът и неговите пеещи щурци / Велин Георгиев. — София : Национален литературен салон Старинният файтон ; Плевен : ЕА, — 111 с. : с ил.

ISBN 9789544501594

System number [000126831]

ГЕОРГИЕВ, Никола. Социология на застраховането и осигуряването : [Учебник за студентите на СА Ценов] / Никола Георгиев, Румяна Чонова, Ваня Ганева. — 2. прераб. и доп. изд. — Велико Търново : Абагар, 2009. — 312 с. : с табл. ; Бележки под линия ; Библиогр. след всяка тема

ISBN 9789544278427

System number [000126943]

ГРЪНЧАРОВА, Камелия Георгиева. Град Горна Джумая (Благоевград) в старите снимки (1912-1913) / Камелия Грънчарова. — Благоевград : Печатница Смилков, 2009. — 88 с. : цв. сн. ; Библиогр. с. 15

ISBN 9789548156653

System number [000126934]

ДАВИДКОВ, Цветан Първанов. Национална и организационни култури : Устойчивост и динамика. (Две изследвания в България — 2001, 2008) / Цветан Първанов Давидков. — София : [Б. изд.], 2009. — 222 с. : с ил. ; Кратък речник с. 202-216 ; Предметно-тематичен показалец с. 217-218

SBN 9789549399103

System number [000126779]

ДАЛАЙ Лама. Окото на мъдростта : История на развитието на Будадхарма в Тибет / Негово Светейшество Тензин Гяцо-XIV Далай Лама на Тибет ; Прев. от англ. ез. Ирина Манушева. — София : Кибеа, 2009. — 200 с.

ISBN 9544744789

System number [000126792]

ДЕТЕВ, Йордан. Краят на Тракийската Атлантида. Исторически роман за изчезналия Стар свят : Кн. 4. / Йордан Детев. — София : Българско общество за мултимедийно изкуство, [2010]. — 304 с.

ISBN 9549122279

System number [000127118]

ДИВНА / Валентина Димова и др. ; Ил. Боряна Коскина и др. ; Предг. Боряна Коскина. — [Б. м.] : Фондация Човешката библиотека, 2009. — 241 с. : с ил.

ISBN 9789549224153

System number [000126896]

ДИНОВ, Йордан Георгиев. Фантастичния труд на Минчо Бейков : Математическите познания на българите през VII-XIV век / Йордан Георгиев Динов. — Плевен : Фобос, 2009. — 32 с. : с ил. ; Бележки под линия ; Библиогр. с. 8-11

System number [000126932]

ДОНЧЕВ, Симеон. Врагове и помощници на градинаря / Симеон Дочев. — София : Колхида, 2009. — [168] с. : с ил.

ISBN 9789546721143

System number [000126950]

ДРАГНЕВА, Кети. Разговарям с хората — жива съм / Кети Драгнева. — София : Изток-Запад, 2007. — 68 с.

ISBN 9789543213771

System number [000126927]

ДРАГОЕВ, Стефан Георгиев. Технология на функционалните и специални месни и рибни продукти / Стефан Георгиев Драгоев, Катя Вълкова-Йоргова, Десислав Костадинов Балев. — София : Минерва, 2009. — 376 с. : табл.; с ил.

ISBN 9542400535

System number [000126933]

ЖЕЛЕВА-МАРТИНС Виана, Добрена Иванова. История на българското градоустройство XIX — XX век : Ч. 1 Диахронни анализи на устройството на големите градове / Добрена Иванова Желева-Мартинс, Юлий Кирилов Фърков. — София : Валентин Траянов ; Симолии-94, 2009. — 284 с.

ISBN 9789549928419

System number [000126597]

ЗЛАТАНОВА, Пейо Станчев. Програмиране 1 : Ръководство за упражнения / Пейо Станчев Златанов, Екатерина Ангелова Оцетова—Дудин. — София : Издателски център КТП, 2009. — 105 с. : с ил. ; Библиогр. с. 105

ISBN 9789549332513

System number [000126895]

ЗЛАТЕН кан — 2009 : Т. 1. — София : Лингея, 2009. — 220 с.

System number [000126880]

ЗЛАТЕН кан — 2009 : Т. 2. — София : Лингея, 2009. — 222 с.

System number [000126883]

ЗЛАТЕН кан — 2009 : Т. 3. — София : Лингея, 2009. — 224 с.

System number [000126887]

ИВАНОВ, Димитър. Кой кой е в Държавна сигурност / Димитър Иванов. — София : Millenium, 2009. — 360 с. : сн. ; Библиогр. с. [339]-[350]

ISBN 9789545150395

System number [000126732]

ИЛИЕВ, Илия Ив. Паркетиращи конвексни петоъгълници / Проф. Илия Ив. Илиев. — София : Архимед-ПП, 2009. — 272 с. : с ил.

ISBN 9789547791053

System number [000126648]

ЙОРДАНОВ, Красимир. Римувани бургазми : Стихотворения / Красимир Йорданов. — София : Милениум, 2009. — 77, [2] с. : с ил.

ISBN 9789545150265

System number [000126809]

КАБЛЕШКОВА, Райна. Човек без род — дърво без корени. Каблешковият род от Копривщица / Райна Каблешкова. — София : Богианна, 2009. — 152 с. : сн.

ISBN 9789546760838

System number [000127108]

КАЛИНИНА, Даря. СуперНеудачница / Даря Калинина ; Прев. от руски Светлана Кръстанова. — София : Кръстанова и син, 2009. — 324 с.

ISBN 9789549244717

System number [000126924]

КАРАБЕНЧЕВА, Анелия. Наръчник за нотариални удостоверявания в кметството / Анелия Карабенчева. — Враца : Сълънчице 3, 2009. — 129 с. : с ил.

ISBN 9789549247015

System number [000126774]

КАРАВЕЛЬО, Кампос де. Българският грънк = O ръсаго вългаро / Кампос де Каравельо ; Прев. от португ. ез. и предг. Румен Стоянов. — София : Огледало, 2009. — 160 с.

ISBN 9789548041454

System number [000127080]

КГБ и ДС — връзки и зависимости : Документален сборник (1950-1991) / Ред. и състав. Татяна Кирякова и др. ; Научен консултант и авт. на предг. доц. д-р Йордан Баев. — София : Дијорпринт, 2009. — 476 с.

ISBN 9789549246711

System number [000127120]

КОЛЕВА, Радка. Народната библиотека в Пловдив : Архивни хроники 1945-2009 / Радка Колева, Емил Стоицов. — Пловдив : Народна библиотека Иван Вазов — Пловдив, 2009. — 448 с. : портр. ; табл. ; факс.

ISBN 9789549546477

System number [000126954]

КУМАНОВ, Цочо. Диалог с времето / Цочо Куманов. — София : Версатис, 2009. — 256 с.

ISBN 9789549249316

System number [000127067]

КЪНЕВ, Красимир. Защита от изтезания, жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание / Красимир Кънев. — София : Сиби, 2009. — 256 с.

ISBN 9789547306202

System number [000126942]

КЮРКЧИЕВ, Николай Веселинов. В името на народа : Друг прочит / Николай Веселинов Кюркчиев. — София : Изток-Запад, 2008. — 184 с. : с ил. ISBN 9543214506
ISBN 9789543214501
System number [000118533]

МАКАЙ, Джеймс. Как да колекционираме монети : Как да оформим и да изградим неповторима колекция, богат наръчник за световно монетосечение от Античността до наши дни със 750 цв. фотографии. Съвети за идентифициране, за установяване на автентичността, за съхранение, за представяне, каталогизиране и покупко-продажба на монетите и най-вече за добро планиране и организиране на нарастващата ви колекция / Джеймс Макай ; Прев. Шазлин Хачадурян. — София : Труд, 2009. — 96 с. : 750 цв. ил.
ISBN 9789545289019

System number [000126791]

МИЛИЕВА, Диана. Съпоставителни езикови въпроси на медицинския текст в български, английски и немски език : Учебно ръководство за докторанти на медицински университети / Диана Милиева, Ивайло Дагнев, Елена Кискинова ; Ред. Тонка Василева. — Пловдив : Медицински университет — Пловдив, 2009. — 225 с. : с ил. ; Библиогр. с. 223-225
ISBN 9549549362

System number [000126786]

МИЛЪР, Артър. Избрани есета / Артър Милър. — София : Рата, 2005. — 248 с. : Бележки под линия
ISBN 9549608158
System number [000126901]

МИТЕВ, Неделчо Йорданов. Практикум по планиране : [Уч. пособие] / Неделчо Йорданов Митев, Михаил Симеонов Чиприянов. — Велико Търново : Абагар, 2008. — [440] с. : с ил. ; Бележки под линия
ISBN 9789544278151
System number [000126929]]

НИКОЛОВА, Райна. Административноправно положение на обществените електронни медии в България / Райна Николова. — София : Унив. изд. Неофит Рилски, 2009. — 278 с. : Бележки под линия ; Библиогр. с. 272-277
ISBN 9789546805911
System number [000126614]

**ОБЩЕСТВА — трансформации — култури : Постсоциалистическата всекидневна култура в България и Сърбия : [Сб. докл. от Шестата българо-сръбска научна конф.] / Състав. Ана Лулева, Иванка Петрова, Радост Иванова, Станка Янева. — София : БАН. Етнографски институт с музей, 2009. — 246 с. : Бележки под линия ; Резюме на бълг. и англ. ез ; Библиогр. в края на докл
ISBN 9789548458375
System number [000120066]**

ПАВЛОВ, Пламен. Златната орда и българите / Пламен Павлов, Георги Владимиров. — София : Военно издателство, [2009]. — 176 с. : цв. ил.
ISBN 9789545094187
System number [000126665]

ПАНАЙОТОВА, Мария. Връх за Пеперуди : [Поезия] / Мария Панайотова. — София : Милениум, 2009. — 143, [7] с.
ISBN 9789545150333
System number [000126836]

ПАЧКОВА, Петя. Политическа социология / Петя Пачкова. — Благоевград : Унив. изд. Неофит Рилски, 2009. — 402 с. : Библиогр. с. 386-402
ISBN 9789546805904
System number [000126615]

ПЕТКОВ, Асен. Мениджмънт и здравен мениджмънт : Учебник : Т. 1. Организационна психология : Учебни — / Асен Петков. — Казанлък : Ирита, 2009. — 165 с. : с ил.
ISBN 9789549993929
System number [000126617]

ПЕТРОВА, Гълъбина. История на българската държава и право (680-1878) / Гълъбина Петрова. — 2. доп. изд. — София : Сиби, 2009. — 376 с.
ISBN 9789547306127
System number [000126685]

РИЦОС, Янис. Писмената на зрящия / Янис Рицос ; Прев. от гр. ез. Здравка Михайлова. — София : Стигмати, 2009. — 167 с.
ISBN 9789543360888
System number [000126923]

САРАКИНОВ, Георги. Авторското право в музиката / Георги Саракинов. — София : Сиби, 2009. — 208 с.
ISBN 9789547306226
System number [000123290]

САРАНДЕЛЧЕВ, Стефан Дечков. Думите отлитат, написаното... : [Сб. статии] / Стефан Дечков Саранделчев. — Казанлък : Палмира, 2009. — 176 с. : сн.
ISBN 9789549376098
System number [000126911]

СОФРОНИЙ архимандрит. Раждането за Непоклатимото царство / Архимандрит Софоний (Сахаров) ; Прев. от рус. ез. Мила Игнатова. — София : Омофор, 2009. — 300 с.
ISBN 9789549700855
System number [000126795]

СТОЕВ, Джеки. Бай дъ уей... (между другото...) / Джеки Стоев ; Рис. на Джеки Стоев. — София : Милениум, 2009. — 151 с. : с ил.
ISBN 9789545150418
System number [000126839]

СТОЯНОВ—БИГОР, Георги. Коктейл от усмивки / Георги Стоянов-Бигор. — София : Българска книжница, 2009. — 67 с.
ISBN 9789543801213
System number [000126827]

ТАНЧЕВ, Евгени. Сравнително конституционно право / Евгени Танчев, Мартин Белов. — София : Сиби, 2009. — 647 с.
ISBN 9789547306158
System number [000124105]

ТАШЕВ, Ташо Василев. Българската войска 1941-1945 : Енциклопедичен справочник / Ташо Ташев. — [София] : Военно издателство, 2008. — 407 с. : с ил.
ISBN 9789545094071
System number [000126855]

ТЕХНИЧЕСКА информатика : Уч. за студентите от професионално направление «Комуникационна и компютърна техника» : Кн. 2. — София : Издателски център КТП, 2009. — 212 с. : фиг. ; табл. ; Библиогр. с. 209-210
ISBN 9789549332568
System number [000126914]

ТОДОРОВ, Тодор Енчев. Международно частно право : Европейският съюз и Република България / Тодор Енчев Тодоров. — 2. прераб. и доп. изд. — София : Сиби, 2009. — 424 с.
ISBN 9789547306134
System number [000126621]

ТОЛЕ, Екхарт. Нова земя : Пробуждане за целта на вашия живот / Екхарт Толе ; Прев. от англ. ез. Капка Георгиева. — София : Кибела, 2009. — [279] с.
ISBN 9789544744823
System number [000126671]

УИЛЯМС, Тенеси. Избрани разкази [Уилямс, Тенеси] / Тенеси Уилямс ; Прев. Весела Прошкова и др. — София : Рата, 2005. — 192 с.
ISBN 9549608093
System number [000127051]

УОРТЪН, Уилям. Отвъд килера / Уилям Уортън ; Прев. от англ. ез. Милко Стаменов. — София : Рата, 2007. — 236 с.
ISBN 9789549608335
System number [000126921]

УРЕДБА на трудовите отношения в предприятието : Вътрешни актове. Процедури и приложни документи / Величка Микова и др. — София : Труд, 2009. — 832 с.
ISBN 9789546081674
System number [000126631]

ХАЙНРИХ, Франц Йозеф. Зрящо око на времето : Лирика / Франц Йозеф Хайнрих ; Подбр. и претворил от нем. Кръстьо Станишев ; Граф. Иван Яхнаджиев. — [София] : Агрипина, 2009. — 95 с. : с ил.
ISBN 9789548806688
System number [000120738]

ХЕРЦОГ, Руперт. Насилието не е решение! : Превенция на насилието и конфликтите в училище / Руперт Херцог ; Прев. Александра Станимирова Попова. — София : Просвета ; Linz : Veritas, 2009. — 110 с. : с ил.
ISBN 9783705875517
ISBN 9789540123530
System number [000126956]

ХОЛФОРД, Патрик. Оптималното хранене вече е лесно / Патрик Холфорд, Сузана Лоусън ; Прев. Елица Лукова. — София : Колхида, [2010]. — 180 с. : с ил.
ISBN 9789546721150
System number [000126945]

ЧЕСТЪРТЪН, Джилбърт Кийт. Св. Франциск от Асици ; Св. Тома от Аквино — Немия вол / Джилбърт Кийт Честъртън ; Прев. от англ. Ваня Николова. — Св. Тома от Аквино — Немия вол — София : Фондация Покров Богородичен, 2009. — 319, [2] с. ; Св. Франциск от Асици (с. [5]-143) ; Св. Тома от Аквино — Немия вол (с. [145]-319)
ISBN 9789549700831
System number [000126823]

ЧОЧЕВ, Райко Христосков. Панагюрище мое : Очерци / Райко Христосков Чочев ; С предг. от проф. Тончо Жечев. — 2. прераб. и доп. изд. — София : Военно издателство, 2009. — 174 с. : сн. ; Бележки под линия
ISBN 9789545094231
System number [000126728]

ЧУКРИН, Георги. Алтъните ръжда не хващат / Георги Чукрин. — 2. изд. — София : Изток—Запад, 2008. — 112 с.
ISBN 9789543214600
System number [000126930]

ШИШМАНОВ, Димитър Иванов. Блянове край Акропола : Избрани творби / Димитър Иванов Шишманов ; Състав. и предисловие Мария Галишка-Владимирова. — София : Български писател, 2009. — [252] с.
ISBN 9789544437862
System number [000126919]

ДАРЕНИ КНИГИ, ПОСТЪПИЛИ ВЪВ ФОНДА НА ЦБ НА БАН
Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg

ГОЛЕВА, Поля Неделчева. Отговорност на лекаря за вреди, причинени на пациента / Поля Н. Голева. — 1. изд. — София : Труд и право, 2004. — 288 с.
ISBN 9546081043
System number [000137306]

ГРИГОРОВА , Веселина. Чуждестранни преки инвестиции в индустрията на България / Веселина Григорова Неделчева. — София : [Ролл Къмпани], 2007. — 156 с. : прил. ; табл. ; Резюме на англ. ез. с. 151-155 ; Библиогр. с. 136-142
ISBN 9549116110
System number [000136335]

КАЦАРСКИ, Иван Стоилов. Приложни и теоретични въпроси на фотограметрията : (Сборник) / Иван Стоилов Кацарски. — София : ГИС София ЕООД, 2005. — 456 с. : с ил. ; + Прил. 19.1. ; Библиогр. с. 448-450
System number [000133063]

КИРОВА, Надежда Стоянова. Медицината в провинциите Долна Мизия и Тракия в периода (I - края на III в.) / Надежда Кирова. — София : БАН. Археологически институт с музей, 2010. — 310 с. : с ил. ; Речник на термините ; Индекси ; Библиогр. с. 173-187
ISBN 9789549211764
System number [000134589]

МИХАЙЛОВ, Пело. Тодор Коджов и неговият “Тълкувач на собствени имена” / Пело Михайлов ; Ред. Живодар Душков ; Прев. на рез. Найден Найденов. — Пловдив : Интелексперт-94, 2010. — 64 с. : факсим. ; фото. ; Резюме на англ. с. 62 ; Библиогр. под линия
ISBN 9789548835299
System number [000137114]

НАКОВА, Албена Илиева. Общуването между българи, турци и роми : (Когнитивни аспекти) / Албена И. Накова. — София : Аскони-Издат, 2010. — 288 с. : табл. ; Резюме на англ. ез. с. 285-287 ; Библиogr. с. 279-283

ISBN 9789543830367

System number [000137447]

ПРЕДСТАВИ за българския литературен канон : [Сб. материали от кръгла маса] : Кн. 1. Представи за българския литературен канон / Авт. колектив ; Отг. ред. Сава Сивриев. — [Велико Търново] : Фабер, 2009. — 216 с. ; Библиогр. след всяка статия

ISBN 9789544001209

System number [000133928]

ТОДОРОВА, Таня Йорданова. Библиотечни политики / Таня Йорданова Тодорова. — София : Авангард прима, 2010. — 190 с. : с ил. ; Бележки под линия ; Библиогр. с. 148-171

ISBN 9789543236589

System number [000130537]

ХРИСТОВА, Станка. Етиката в света на биотехнологиите / Станка Христова. — Велико Търново : Фабер, 2009. — 320 с. : Резюме на англ. ез. с. 318-320

System number [000132445]

КО МИСУК. История на корейската класическа литература / Ко Мисук, Чонг Мин, Чонг Пънг-сол ; Прев. от корейски Со Йънг Ким, Куон Джин Чой. — София : Изток-Запад, 2009. — 248 с.

ISBN 9789543216437

System number [000133180]